

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 9 травня 2025 р. № 542
Київ

Про затвердження Порядку віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”

Відповідно до [частини третьої](#) статті 6 Закону України “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів” Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

Затвердити [Порядок віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”](#), що додається.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 26

ПОРЯДОК **віднесення води питної до категорії “вода природна** **мінеральна”**

1. Цей Порядок визначає механізм віднесення МОЗ води питної до категорії “вода природна мінеральна”.

2. Дія цього Порядку поширюється на води питні, які видобуваються на території України або в інших країнах.

Інформація та документи щодо геологічних та гідрогеологічних досліджень, які наведені в цьому Порядку, відносяться до геологічної інформації відповідно до [Порядку розпорядження геологічною інформацією](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2018 р. № 939 “Питання розпорядження геологічною інформацією” (Офіційний вісник України, 2018 р., № 91, ст. 3019).

3. Цей Порядок не застосовується до вод:

- 1) які є лікарськими засобами відповідно до [Закону України](#) “Про лікарські засоби”;
- 2) які є іншими водами питними, ніж води природні мінеральні та води джерельні, зокрема такими, що споживаються людьми в місці їх видобування та/або розташування природного виходу на поверхню;
- 3) природних мінеральних, які використовуються для лікувальних цілей у термічних, гідромінеральних або інших схожих за профілем установах.

4. У цьому Порядку термін “уповноважені експертні установи” означає підприємства, установи, організації, які уповноважені МОЗ на проведення робіт з оцінки інформації, що міститься в документах, поданих з метою віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, та підготовки за результатами такої оцінки експертного звіту з рекомендацією щодо можливості/неможливості віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України [“Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів”](#), [“Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров’я та благополуччя тварин”](#), [“Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів”](#) та інших нормативно-правових актах у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів.

5. Води питні, зазначені в [пункті 2](#) цього Порядку, відносяться МОЗ до категорії “вода природна мінеральна” у разі відповідності критеріям, затвердженим МОЗ, за заявою, поданою відповідно до [пункту 6](#) цього Порядку, та за умови відповідності вимогам, визначеним у [розділах III та IV](#) Гігієнічних вимог до виробництва та обігу вод природних мінеральних і вод джерельних, затверджених наказом Мінекономіки від 12 квітня 2021 р. № 741, що підтверджено актом, складеним відповідно до [Закону України](#) “Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров’я та благополуччя тварин” за результатами заходу державного контролю (інспектування) стосовно дотримання операторами ринку вимог законодавства про харчові продукти, проведеного Держпродспоживслужбою за заявою оператора ринку харчових продуктів (далі - оператор ринку).

6. Для віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна” оператор ринку або його уповноважений представник подає до МОЗ заяву, в якій, зокрема, зазначає назву уповноваженої експертної установи, до якої МОЗ надсилає подані документи для проведення робіт з їх оцінки та підготовки експертного звіту за результатами такої оцінки.

Заява подається в паперовій або електронній формі (на адресу електронної пошти або засобами інформаційно-комунікаційних систем, особисто чи на поштову адресу). Заява, подана в електронній формі, повинна містити кваліфікований електронний підпис або удосконалений електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, відповідно до вимог [Закону України](#) “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”.

До заяви додаються:

результати досліджень (випробувань) води, зокрема лабораторних, що підтверджують відповідність критеріям, затвердженим МОЗ, проведених акредитованою на такий вид робіт лабораторією;

опис джерела, з якого видобувається вода питна;

документи, в яких зазначена інформація про геологічні, гідрогеологічні, фізичні, хімічні та фізико-хімічні дослідження відповідно до критеріїв, затверджених МОЗ;

копія акта, зазначеного в [пункті 5](#) цього Порядку.

Заява повинна містити інформацію:

для юридичних осіб - повне найменування юридичної особи (оператора ринку), місцезнаходження, номер телефону, ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України (далі - ідентифікаційний код);

для фізичних осіб та фізичних осіб - підприємців - прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) оператора ринку, його місцезнаходження, номер телефону, реєстраційний номер облікової картки платника податків або унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності), серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України, ким і коли виданий (для осіб, які відмовилися через свої релігійні переконання від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному контролюючому органу та мають відмітку в паспорті);

для води питної, що видобувається в інших країнах, - найменування виробника, його місцезнаходження, номер телефону, а також найменування імпортера, його місцезнаходження, номер телефону, ідентифікаційний код, документи, визначені абзацами четвертим - шостим цього пункту, перекладені українською мовою, а також результати перевірки компетентного органу країни місцезнаходження виробника, перекладені українською мовою.

7. Віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна” здійснюється МОЗ протягом 45 робочих днів з дня надходження до МОЗ заяви та документів, зазначених у [пункті 6](#) цього Порядку.

Якщо віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна” не завершено протягом строку, визначеного абзацом першим цього пункту, оператору ринку, який подав заяву, або його уповноваженому представнику в останній день строку такого віднесення МОЗ надається письмове обґрунтування причин продовження строку проведення віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, який не може бути продовжений більше ніж на 30 робочих днів.

8. Заява та додані до неї документи перевіряються протягом трьох робочих днів з дня надходження до МОЗ на відповідність вимогам цього Порядку.

У разі коли заява та/або додані до неї документи подані з порушенням вимог, встановлених пунктом 6 цього Порядку, посадова особа МОЗ, яка розглядає заяву, приймає рішення про залишення заяви без руху та інформує шляхом надсилення письмового повідомлення про залишення заяви без руху оператора ринку, який подав заяву, або його уповноваженого представника в порядку та строк, визначені Законом України “Про адміністративну процедуру”.

У разі усунення оператором ринку, який подав заяву, або його уповноваженим представником виявлених недоліків у строк, встановлений у письмовому повідомленні про залишення заяви без руху, заява вважається поданою в день її первинного подання.

Строк віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, зазначений в абзаці першому пункту 7 цього Порядку, продовжується на строк залишення заяви без руху.

9. Протягом восьми робочих днів з дня отримання заяви та документів, зазначених у пункті 6 цього Порядку, МОЗ надсилає подані заяву та документи до уповноваженої експертної установи, зазначеної в заяві, для розгляду.

10. Уповноважена експертна установа протягом 25 робочих днів з дня надходження документів, зазначених у пункті 6 цього Порядку, проводить оцінку інформації, що міститься в них, зокрема щодо встановлення відповідності критеріям віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, затвердженням МОЗ, та готує експертний звіт за формою, наведеною в додатку 1, який містить рекомендацію щодо можливості/неможливості віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна” з відповідним обґрунтуванням, який надсилає до МОЗ.

Послуги з оцінки інформації, що міститься в документах, поданих з метою віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна” та підготовки за результатами такої оцінки експертного звіту надаються уповноваженою експертною установою оператору ринку згідно з договором між оператором ринку, який подав заяву, або його уповноваженим представником та уповноваженою експертною установою.

Строк розгляду матеріалів уповноваженою експертною установою включається в загальний строк віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, зазначений у пункті 7 цього Порядку.

11. Підставами для відмови у віднесенні води питної до категорії “вода природна мінеральна” є:

невідповідність такої води вимогам цього Порядку, критеріям віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, затвердженням МОЗ, а також вимогам законодавства у сфері безпеки та окремих показників якості харчових продуктів;

отримання даних експертного звіту, що містить рекомендацію про неможливість віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”;

неусунення оператором ринку виявлених недоліків у строк, встановлений у письмовому повідомленні про залишення заяви без руху.

На підставі даних експертного звіту, що містить рекомендацію про неможливість віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, МОЗ протягом 10 робочих днів з дня надходження експертного звіту від уповноваженої експертної установи приймає рішення про відмову у віднесенні води питної до категорії “вода природна мінеральна”, яке оформляється наказом.

12. На підставі даних експертного звіту, що містить рекомендацію про можливість віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, МОЗ протягом 10 робочих днів з дня надходження експертного звіту від уповноваженої експертної установи приймає рішення про віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, яке оформляється наказом та містить такі відомості:

1) номер та дата прийняття рішення про віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”;

2) власна назва води природної мінеральної;

3) номер або назва свердловин (свердловини)/джерел (джерела) та/або назва родовища;

4) місцезнаходження свердловин (свердловини)/джерел (джерела);

5) для юридичних осіб - повне найменування юридичної особи (оператора ринку), місцезнаходження, номер телефону, ідентифікаційний код;

6) для фізичних осіб та фізичних осіб - підприємців - прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) оператора ринку, його місцезнаходження, номер телефону, реєстраційний номер облікової картки платника податків або унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності), серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України, ким і коли виданий (для осіб, які відмовилися через свої релігійні переконання від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному контролюючому органу та мають відмітку в паспорті);

7) для води питної, що видобувається в інших країнах, - найменування виробника, його місцезнаходження, номер телефону, а також найменування імпортера, його місцезнаходження, номер телефону, ідентифікаційний код.

13. У разі зміни даних про оператора ринку, зазначених у підпункті 5 пункту 12 цього Порядку, оператор ринку зобов'язаний подати до МОЗ із заявою в електронній або паперовій формі (на адресу електронної пошти чи засобами інформаційно-комунікаційних систем, особисто чи на поштову адресу) щодо внесення змін до даних, що містяться в наказі, яким прийнято рішення про віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, із зазначенням його номера та дати прийняття.

МОЗ протягом 10 робочих днів розглядає заяву та приймає рішення щодо внесення змін до рішення про віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна”, яке оформляється наказом.

14. Рішення розміщується на офіційному веб-сайті МОЗ протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття.

15. Віднесення вод питних до категорії “вода природна мінеральна” здійснюється МОЗ безоплатно.

16. Для визначення підприємства, установи або організації (далі - заявник) уповноваженою експертною установою на проведення робіт з оцінки інформації, що міститься в документах, поданих з метою віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна” (далі - роботи з оцінки інформації), та підготовки за результатами такої оцінки експертного звіту з рекомендацією щодо можливості/неможливості віднесення води питної до категорії “вода природна мінеральна” заявник звертається до МОЗ із заявою про визначення його уповноваженою експертною установою на проведення робіт з оцінки інформації за формою згідно з додатком 2.

Заява про визначення заявника уповноваженою експертною установою на проведення робіт з оцінки інформації подається державною мовою у паперовій або електронній формі.

17. До заяви про визначення заявника уповноваженою експертною установою на проведення робіт з оцінки інформації додаються:

1) засвідчені заявником копії установчих документів або код доступу до результатів надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації, що надає доступ до копії статуту в електронній формі у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

2) відомості про кадровий склад заявника за формою згідно з додатком 3 та засвідчені заявником копії документів, які підтверджують освіту, кваліфікацію фахівця (фахівців), його (їх) стаж роботи та досвід проведення заявником експертних робіт з оцінки ризиків та/або небезпечних факторів, та/або дезінфекційних засобів, та/або харчових продуктів, зокрема вод мінеральних;

3) декларація персоналу про дотримання неупередженості, незалежності та збереження конфіденційності даних за формою згідно з додатком 4;

4) довідка в довільній формі за підписом керівника, що підтверджує наявність обладнаного робочого місця для кожного фахівця, що виконуватиме роботи з оцінки інформації, відповідно до вимог підпункту 3 пункту 18 цього Порядку.

18. Визначення заявника уповноваженою експертною установою здійснюється за такими критеріями:

1) заявник зареєстрований у встановленому законодавством порядку;

2) наявність фахівців, що підтверджується відомостями про кадровий склад заявника відповідно до підпункту 2 пункту 17 цього Порядку;

3) наявність обладнаного робочого місця для кожного фахівця, що виконуватиме роботи з оцінки інформації, з доступом до Інтернету.

19. Заява та додані до неї документи протягом 15 робочих днів з дня надходження до МОЗ перевіряються на відповідність вимогам, встановленим пунктами 16 і 17 цього Порядку.

У разі коли заява та/або додані до неї документи подані з порушенням встановлених пунктами 16 і 17 цього Порядку вимог, посадова особа МОЗ, яка розглядає заяву, приймає рішення про залишення заяви без руху та інформує про це заявника в порядку та строк, визначені Законом України “Про адміністративну процедуру”.

У разі усунення заявником виявлених недоліків у строк, встановлений у письмовому повідомленні про залишення заяви без руху, заява вважається поданою в день її первинного подання.

Строк розгляду заяви, зазначений в абзаці першому цього пункту, продовжується на строк залишення заяви без руху.

20. Рішення про визначення заявника уповноваженою експертною установою приймається МОЗ протягом 30 робочих днів з дня надходження заяви та доданих до неї документів і оформляється наказом.

Відмова у визначенні заявника уповноваженою експертною установою надається у разі:

невідповідності заявника критеріям, визначеним у пункті 18 цього Порядку;

неусунення заявником виявлених недоліків у строк, встановлений у письмовому повідомленні про залишення заяви без руху.

Повідомлення про прийняте рішення протягом п’яти робочих днів з дня прийняття рішення надсилається заявнику в електронній формі на адресу електронної пошти, зазначеної заявником, або у паперовій формі на поштову адресу.

21. Уповноважена експертна установа зобов’язана повідомляти МОЗ про всі зміни даних у документах, що подавалися для визначення заявника уповноваженою експертною установою, протягом місяця з дня настання таких змін шляхом подання відповідного повідомлення в паперовій або електронній формі разом з копіями підтвердних документів.

22. Підставами для позбавлення уповноваженої експертної установи повноважень на проведення робіт з оцінки інформації є:

1) внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи, уповноваженої на проведення робіт з оцінки інформації, у результаті її ліквідації або реорганізації;

2) заява керівника уповноваженої експертної установи у довільній формі про припинення повноважень на проведення робіт з оцінки інформації у зв'язку з припиненням діяльності у сфері проведення оцінки безпечності об'єкта;

3) невідповідність уповноваженої експертної установи вимогам [пункту 18](#) цього Порядку, зокрема недостовірність поданої інформації, що стало відомо на підставі звернення третіх осіб або з інших джерел;

4) неповідомлення про зміни даних у документах, що були подані для визначення заявника уповноваженою експертною установою, відповідно до [пункту 17](#) цього Порядку, що стало відомо на підставі звернення третіх осіб або з інших джерел;

5) наявність судового рішення, що набрало законної сили, яким встановлено факт порушення уповноваженою експертною установою вимог законодавства у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів;

6) невідповідність експертних звітів про проведення робіт з оцінки інформації, зокрема невідповідність висновків і рекомендацій, зазначених у експертному звіті за результатами розгляду документів, поданих з метою віднесення води питної до категорії "вода природна мінеральна", інформації, що міститься в документах, на підставі яких складено такий експертний звіт.

23. Рішення про позбавлення уповноваженої експертної установи повноважень на проведення робіт з оцінки інформації приймається МОЗ у місячний строк з дня виявлення підстав або надходження документів, зазначених у [пункті 22](#) цього Порядку.

24. МОЗ протягом п'яти робочих днів повідомляє уповноваженій експертній установі про прийняте рішення про позбавлення повноважень на проведення робіт з оцінки інформації шляхом надсилання відповідного повідомлення в електронній формі на адресу електронної пошти або у паперовій формі на поштову адресу.

25. Спори, що виникають у зв'язку з наданням повноважень та їх позбавленням, вирішуються відповідно до законодавства.

Рішення, дії чи бездіяльність МОЗ можуть бути оскаржені в порядку адміністративного оскарження та/або до суду.

26. Рішення про визначення уповноваженої експертної установи та про позбавлення повноважень розміщується на офіційному веб-сайті МОЗ протягом п'яти робочих днів.

27. Уповноважена експертна установа визначається МОЗ строком на п'ять років.

Додаток 1
до Порядку

ЕКСПЕРТНИЙ ЗВІТ

за результатами розгляду документів, поданих з метою віднесення
води питної до категорії “вода природна мінеральна”

Додаток 2
до Порядку

ЗАЯВА

про визначення підприємства, установи, організації уповноваженою
експертною установою на проведення робіт з оцінки інформації, що
міститься в документах, поданих з метою віднесення води питної до
категорії “вода природна мінеральна”

Додаток 3
до Порядку

ВІДОМОСТІ

про кадровий склад підприємства, установи, організації

Додаток 4
до Порядку

ДЕКЛАРАЦІЯ

персоналу про дотримання неупередженості, незалежності та
збереження конфіденційності даних